

govih proizvodih zastopniki resnice navadno ljudje nižjih razredov. V »Vojni in miru« najde Pierre po dolгих blodnjah resnico v ječi, v družbi preprostega Platona Karatajeva, ki ga je »ohranil za vselej v svoji duši kot najsilnejši in najdražji spomin in poosebljenje vsega ruskega, dobrega in dovršenega.« V »Ani Karenini« pomaga Ljovinu povsem slučajno kmet Fjodor rešiti najmučnejša vprašanja: »No da — ljudje so vsake vrste: eni žive samo zase, recimo Mitjuha, on samo svoj trebuh tlači — a Tokanič je pravičen stavec. On živi za dušo, misli na Boga.« — »Kako misli na Boga? Kako za dušo živi!« je Ljovin skoraj zakričal. (Dalje prihodnjič.)

Monolog umirajočega samca.

Prešla so leta . . . Vi pa ste gospa . . .
In k svoji materi ste prišli spet
od tam, kjer je sedaj Vaš novi dom . . .
Kako ste krasni! . . . Toda lepši je
ta Vaš otrok, ta Vaš nebeški cvet,
ki bi takoj ukral Vam ga . . . Ah, Bog,
moj dom je grob, moj dan je temna noč,
in roža ta zvenela bi pri meni.

In skrivoma ko tat, ko hudodelec,
ki se polagoma mori, mori,
navajam svoja pota tja, odkoder
odhajate, kamòr prihajate . . .

Kako ste krasni, lepa mlada mati!
Ponosno hodite po drevoredu:
pred Vami zdaj kot sreča dni bodočih,
za Vami zdaj kot sreča dni preteklih,
ob Vas sedaj kot sreča dni sedanjih
ta skače angelček — to dete Vaše!

In jaz Vas gledam tu iz mrzle sence . . .
Na Vas pa sije solnce, solnce, solnce,
in v temo Vam ne gledajo oči!

Nekoč pa vendar sva se srečala.
 In Vi ste pobledeli, saj pred Vami
 smrt stala sama živa je takrat . . .
 Upadla moja lica, blede lica,
 moj suhi kašelj tam iz bolnih pljuč,
 oči te vdrte, sama kost in koža . . .
 Kako umirajočega človeka senca
 na luč je padla Vaših solnčnih dni!
 Morda ste občutili v tistem hipu,
 da ste mi bili včasih vse, vse, vse,
 da sem uničil mlado to življenje
 zavoljo Vas le, da Vam s poti grem . . .

»... Gospa!...« A dalje nisem mogel več . . .
 In šel sem s poti . . . V meni neizmernost
 solzá in bolečin je zakipela
 in me je zadušila, zadušila!

In res! Umrl sem tisti dan . . .

A Vi kropit me niste prišli.
 In prav! — Morda pogledi Vaši
 zbudili bi mrliča me,
 da vstal bi, da bi vstati moral
 v življenje novo, v staro neizrazno bedo.

E. Gangl.

Čarovnik.

Kako smo vsi se veselili,
 kadar raznesel se je glas,
 da potujoči je čarovnik
 došel čarovat v našo vas.

Čarovništvu se več ne čudim,
 ko čare druge sem doznal;
 sedaj se čudim drugi moči —
 nedavno baš sem jo spoznal.

Kako potem smo vsi zijali,
 se njega palici čudeč;
 strmeli smo, ko z njo začaral
 je, kar je hotel, vsako reč.

Jaz čudim dandanašnji, draga,
 se krasnim tvojim le očem.
 Kako začarala si mene?
 Povej, ker tega še ne vem!

Laščan.